

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา ตัวแบบทางสถิติสำหรับการประเมินคุณภาพนักศึกษาของ บัณฑิตวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินคุณภาพนักศึกษา ค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ นักศึกษา ตรวจสอบระดับอิทธิพลของปัจจัย และสร้างตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประเมิน คุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยที่สำเร็จ การศึกษาภายใน 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา จำนวน 250 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96 แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อนำมาหาค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน สถิติค่า สัมประสิทธิ์ควาเมอร์สวี่ และสถิติวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 240 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาโท อยู่ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต /รัฐ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เกรตเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 3.51 – 4.00 อาชีพ รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท และอายุการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี
2. หัวหน้างานหรือผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 142 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ อยู่ในช่วง 41 - 50 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาโท ส่วนใหญ่อยู่ในภาครัฐ และรายได้อยู่ระหว่าง 20,001 – 60,000 บาท
3. อาจารย์ที่ปรึกษาของบัณฑิต จำนวน 38 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ อยู่ในช่วง 41 - 60 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาเอก คณะที่สังกัด อยู่คณะวิทยาศาสตร์ และอายุการทำงาน ส่วนใหญ่ทำงานเป็นเวลาดำเนินการต่ำกว่า 10 ปี
4. ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของตนเอง ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้านอยู่ในระดับ

มากทุกด้าน ลำดับแรก ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

5. ความคิดเห็นของหัวหน้างานเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้าน ลำดับแรก ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

6. ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ลำดับแรก ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมา ด้านความรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

7. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ได้แก่ คุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และอาชีพ ค่าขายธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ได้แก่ เพศ อาชีพ (รับราชการ) อายุ อายุการทำงาน เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ (บาท/เดือน) ตามลำดับ

8. ปัจจัยที่มีระดับอิทธิพลสูงสุดที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ได้แก่ คุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา รองลงมา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกตามลำดับ ส่วนอาชีพ ค่าขายธุรกิจส่วนตัว เป็นปัจจัยที่มีระดับอิทธิพลต่ำสุด โดยมีความสัมพันธ์ทางลบที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย

9. ตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย คือ $\text{Log (odds)} = -80.746 + 3.738 \text{ ด้านทักษะทางปัญญา} + 3.812 \text{ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ} + 4.530 \text{ ด้านความรู้} + 5.702 \text{ ด้านทักษะ}$

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ +3.785 ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกตัวแบบ AIC (Akaike information criterion) เท่ากับ 50.717

10. นักศึกษา ที่มีลักษณะ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะทางปัญญา เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีโอกาสที่คุณภาพสูงกว่าเกณฑ์เพิ่มขึ้น 299.3 , 92.8 , 45.2 , 44.0 และ 42.0 เท่า ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จากข้อค้นพบ ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของตนเอง ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยลำดับแรก คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ ตรงกับความคิดเห็น ของหัวหน้างาน และอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้าน ลำดับแรก ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับภาพอนาคตที่จะมีผลกระทบต่อดูมศึกษาไทย ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) กล่าวว่า ทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนจะเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยงการออกแบบและความสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ค่านิยมการศึกษาในศาสตร์เฉพาะหรือสาขาเฉพาะจึงไม่เพียงพออีกต่อไป ทั้งยังสอดคล้องกับ บทบาทของสถาบันอุดมศึกษา โดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สรุปประการสำคัญ คือ การมุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ โดยได้กำหนดคุณสมบัติไว้ 4 ประการ หรือ 4 Rs (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ , 2547) คือ

Right เป็นคนที่รู้จักสิทธิของตนเอง และเคารพในสิทธิที่มีพึงได้ของผู้อื่น Reason เป็นคนที่รู้จักเหตุผล ใช้หลักพุทธศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจบนฐานของสังฆธรรม Responsibility เป็นคนมีความรับผิดชอบต่อบทบาทที่ต่อครอบครัว การงานและสังคม และ Relation เป็นคนที่รู้จักความสัมพันธ์โดยเฉพาะ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ รู้จักให้ รู้จักรับ เข้าใจความนึกคิดของผู้อื่น และทำงานร่วมกันได้

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ได้แก่ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และอาชีพ คำขายธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ สอดคล้องกับปรัชญาหลักและกรอบแนวคิด ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดทางสายกลางอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักพอประมาณ อย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เพื่อบ่มให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เกิดการบูรณาการแบบองค์รวมที่ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมี “ดุลยภาพ” ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เป็นแผนที่บูรณาการศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬาการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตลอดจนสอดคล้องแนวความคิดเกี่ยวกับการสอนในระดับอุดมศึกษาของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2540) กล่าวไว้ว่าการสอนในระดับอุดมศึกษา (College Teaching) หมายถึง การจัดสถานการณ์หรือประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามหลักวัตถุประสงค์ของการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิต ธรรมอารี (2544) ได้ทำการศึกษาร่วมกันคุณภาพนิสิตและบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยปรากฏว่าคุณลักษณะของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรและความหมายของสังคม และการสร้างเสริมคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยลักษณะหลัก 3 ประการ คือ (1) มีความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ (2) มีทักษะในการปรับตัวในการทำงานและในสังคม (3) มีความรับผิดชอบต่อสังคมและจริยธรรม

3. ปัจจัยที่มีระดับอิทธิพลสูงสุดที่ส่งผลต่อการ ประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ได้แก่ คุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา รองลงมา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของซุนนัทร่ ลักษณะวิเศษ (2554) กล่าวในเรื่องของการพัฒนาประเทศ :ภาพสะท้อนความเป็นจริงในปัจจุบันและแนวทางในอนาคต ว่าการมุ่งสร้างบัณฑิตที่จบการศึกษาให้มีคุณลักษณะอย่างน้อย ๕ ด้าน เพื่อประกันคุณภาพของผู้จบการศึกษา ประกอบด้วย ด้านที่หนึ่ง : คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เราต้องมาช่วยกันผลิตบัณฑิตให้ได้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง ๕ ด้าน ต้องให้เขาจบการศึกษาโดยเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ด้านที่สอง : เขาจะต้องเก่งด้านองค์ความรู้ อันนี้มีความชัดเจนในตัวแล้ว จบสาขาวิชาอะไรเขาต้องเก่งเรื่องนั้น ด้านที่สาม : เขาต้องเก่งเรื่องทักษะทางปัญญา คือ มีความรู้อย่างเดียวไม่พอต้องเก่งในเรื่องการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้จริงในโลกของความเป็นจริงด้วย ไม่เช่นนั้นความรู้ก็กองอยู่กับตัวเขาเอาไปใช้ไม่ได้ ใช้ไม่ถูก ใช้ไม่เป็น ด้านที่สี่ : เขาต้องมีทักษะทางสังคม เพราะเมื่อจบจากร่วมมหาวิทยาลัย จบปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก เขาต้องเดินทางไปสู่โลกกว้าง ต้องเดินทางไปสู่สังคม ต้องทำงานร่วมกับคนอื่น เขาต้องมีภาวะผู้นำ และมีภาวะผู้ตาม ไม่เช่นนั้นจะอยู่ร่วมกับสังคมไม่ได้ ที่สุดก็จะเป็นความล้มเหลวในการผลิตบัณฑิตที่เก่งแต่ทำงานร่วมกับคนอื่นไม่ได้ ที่สุดที่ประเทศไทยแลนด์ไม่มีวันประสบความสำเร็จ เพราะทุกคนทำอยู่คนเดียวหมด ทักษะ สังคม จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ด้านที่ห้า : ทักษะในการใช้เทคโนโลยีในด้านต่างๆ เพื่อให้ทันกับโลกาภิวัตน์ รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งยัง สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2549 **มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต** กล่าวว่า บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อฐานะพลเมืองและพลโลก รวมถึงความสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิตและความพึงพอใจต่อบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อสังคมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า โดยภาพรวมระดับความพึงพอใจต่อสถาบันอยู่ในเกณฑ์พอใจคะแนน 4.19 (จากคะแนนเต็ม 5) คิดเป็นร้อยละ 83.00 ขณะที่ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พอใจคะแนน 4.30 คิดเป็นร้อยละ 86.00 โดยประเมินจากประเด็นหลัก 3 ประเด็น ซึ่งผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พอใจมาก ได้แก่ ประเด็นคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพคะแนน 4.25 คิดเป็นร้อยละ 90.40 และงานวิจัยของชนทนา จันทวงศ์ (2544) ได้ทำการวิจัยการติดตามคุณภาพบัณฑิต รุ่นปีการศึกษา 2544 โดยศึกษาจากมหาบัณฑิต

ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ส่วนมากมีความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 80.6 โดยความสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ร้อยละ 89.5 เท่าเดิม ร้อยละ 8.6 และแยลง ร้อยละ 0.4 ความคิดเห็นต่อความสามารถและคุณลักษณะในการปฏิบัติงานรายด้านพบว่า มีความสามารถในระดับมาก 3 อันดับแรก โดยอันดับแรกมี 2 ประเด็น คือ ความเชื่อตรงต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงาน อันดับสอง คือ ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอันดับสาม คือ ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ความสามารถและคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย

4. ตัวแบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การ ประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัย ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะทางปัญญา เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีโอกาสที่คุณภาพสูงกว่าเกณฑ์เพิ่มขึ้น 299.3 , 92.8 , 45.2 , 44.0 และ 42.0 เท่า ตามลำดับ สอดคล้องกับ หลัก 7 ประการสำหรับการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของซิกเคอร์ริง และแกมสัน (Chickering and Gamson's The Seven Principles for Good Practice in Undergraduate Education, 1991 อ้างถึงใน รุ่งรังษี วิบูลชัย, 2544) ได้นำเสนอหลักการ 7 ประการสำหรับการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา คือ การสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Encourages Student-Faculty Contact) การสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในระหว่างกลุ่มนักศึกษา (Encourages Cooperation among Student) ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนมากกว่า การเรียนโดยลำพัง การสนับสนุนการเรียนเชิงรุก (Encourages Active Learning) ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยความมุ่งมั่น จริงใจและมีความสุขในการแสวงหา การให้ข้อมูลย้อนกลับทันที (Gives Prompt Feedback) ทำให้นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการเรียนเป็นอย่างมาก นักศึกษามีความพึงพอใจ เป็นการสนับสนุนให้กำลังใจ ช่วยให้เกิดความเข้าใจและแก้ไขส่วนที่บกพร่อง การเน้นเรื่องระยะเวลากับงานที่มอบหมาย (Emphasize Time on Task) เน้นการให้ความสำคัญ การจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับการเรียน และกิจกรรมต่างๆ ทำให้การเรียนของนักศึกษาและการสอนของอาจารย์เกิดประสิทธิผล การตั้งความคาดหวังสูง (Communicates High Expectation) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จดังที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ และ การยอมรับความสามารถและการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน เนื่องจาก ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความถนัดและแบบแผนการเรียนรู้ที่หลากหลาย จึงต้องการโอกาสแสดงความสามารถของตนและเรียนรู้ที่จะใช้ความสามารถ

นั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรวพรรณ สุวรรณกิจ และคณะ(2549) ได้ทำการประเมิน คุณภาพบัณฑิต คณะสหเวชศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2546 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตในด้านวิชาการและด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้งจากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตทุกสาขาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงมาก ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตทุกสาขาประเมินอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2548) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตของ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ที่สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2547 พบว่าความคิดเห็นเฉลี่ยที่ ผู้ใช้บัณฑิตมีต่อบัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีค่าสูงสุด รองลงมา ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และด้านความรู้ความสามารถทาง วิชาการ ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ Joseph และ Juseph (1997) ได้ทำการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา พบว่า มีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ เรียงลำดับความสำคัญจากมากที่สุด ได้ดังนี้ 1)ด้านวิชาการ มีตัวบ่งชี้คุณภาพจำนวน 3 ดัชนี 2) ด้านโอกาสของอาชีพ มีตัวบ่งชี้คุณภาพจำนวน 2 ดัชนี 3) ด้านโปรแกรมการศึกษา มีตัวบ่งชี้ คุณภาพจำนวน 4 ดัชนี 4) ด้านค่าใช้จ่ายจำนวน มีตัวบ่งชี้คุณภาพจำนวน 3 ดัชนี 5)ด้านลักษณะ ทางกายภาพ มีตัวบ่งชี้คุณภาพจำนวน 3 ดัชนี 6) ด้านที่ตั้งของสถาบัน มีตัวบ่งชี้คุณภาพจำนวน 3 ดัชนี 7) ด้านอื่นๆ ได้แก่ อิทธิพลของครอบครัวและกลุ่มเพื่อน อิทธิพลคำพูดที่มาจากคนทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการพัฒนา คุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ควรพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอนในเชิงบูรณาการที่ผนวกทักษะทางปัญญาและการวิเคราะห์ ทั้งเชิงตัวเลข และการสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ บนพื้นฐานของ ความรู้และความรับผิดชอบ ความมี คุณธรรมจริยธรรม รวมถึงการนำไปประกอบอาชีพ

1.2 ควรใช้ การประเมินคุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ร่วมกับการพัฒนา หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน เน้นที่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความมี คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความรับผิดชอบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาถึงผลกระทบจากการนำตัวแบบ การประเมินคุณภาพนักศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัยไปใช้ในเชิงนโยบาย

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงสังเคราะห์ คุณภาพนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยในเชิงบูรณาการ